

ECATERINA TEODOROIU – DOMNIȚA ARMATEI ROMÂNE

Filofteia REPEZ¹

filofteiarepez@yahoo.com

ABSTRACT: World War I was for the Romanian nation and army an opportunity for affirmation the ancient virtues, the bravery of the peoples and its high spirit of sacrifice. During the two years of fierce struggle, many devoted peoples joined the armed forces in multiple forms, and to fight against the foreign invaders.

Among these, Ecaterina Teodoroiu, her real name Cătălina Teodoroiu, wrote a memorable page in the history of the first world conflagration. In the fights of Jiu and Filiași, also during the fight of Mărășești, Ecaterina Teodoroiu, was called heroine of the Jiu, was distinguished by a rare sense of duty, and, defended, first of all in white nurse uniform and then in soldier uniform, her ancestral lands. She was the first female-officer from Romanian Armed Forces who sacrificed her life on the ruthless battlefield. By her actions, heroine of the Jiu remains an example of courage and devotion, and the eloquent example of the highest patriotism. Such heroines need paying tribute as often as we can. This is the general scientific objective of this modest article – a tribute to Ecaterina Teodoroiu – a royalty in the Romanian Armed Forces.

KEYWORDS: Ecaterina Teodoroiu, Cătălina, Romanian Armed Forces, World War I, heroine of the Jiu, gratitude.

Un pui de om a pornit în viață

În familia numeroasă a lui Vasile și Elena Toderoiu, țărani din comuna Vădeni de lângă Târgu-Jiu, județul Gorj, se naște în miezul lui ianuarie 1894 pe data de 14, la ora patru seara, „*un ghemuleț de carne sîngeriu*”². Actul de naștere al „puiului de om” venit pe lume în plină iarnă a fost datat 16 ianuarie 1895, ora opt dimineața.

¹ Colonel conf.univ.dr., Facultatea de Securitate și Apărare; membru titular al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

² Nicolae Tăutu, *Cătălina*, Editura Militară, București, 1959, p. 3 și p. 7.

Alegerea numelui puiului de om abia născut nu a fost simplu: mama, Elena Toderoiu în vârstă de 27 de ani, s-a gândit la Tudora; tatăl, Vasile Toderoiu, în vârstă de 36 de ani, s-a gândit la Elena, Maria, Ana; în final, tatăl a ales numele amintit de vecinul Vasile Nicodim, purtat de fata de la Cozia din timpul lui Mircea – Cătălina³.

În casa lui celor doi țărani, Vasile și Elena Toderoiu, s-au născut și au trăit o „gloată de copii”, cum spuneau sătenii din zonă, respectiv: Nicolae, Elisaveta, Cătălina, Eftimie, Andrei, Ion, Vasile și Sabina – în total opt copiii (trei fete și cinci băieți). Casa părintească, construită din bârnele unei vechi mori de pe apele Jiului, abia putea să cuprindă larma și culcușul copiilor. Cei opt copii dormeau într-o singură odaie; Cătălina sau „Diavolița”, cum o strigau și întărlătau copii vecinilor, a dormit ani la rând în albia mare din trunchi de plută scobită, în care mama îi scăldase.

Neîmpăcată cu ideea de a păzi vitele pe izlazul satului și urmând chemarea lăuntrică de a merge mai departe, micuța Cătălina urmează școala primară în satul natal. Se remarcă repede printre cei mai buni școlari datorită rezultatelor frumoase obținute la învățătură. Dorea să ajungă învățătoare în satul natal și pentru împlinirea visului citea mult, cu deosebire cărți despre istoria țării. Cu Moș Gheorghii Dîngu, fierarul din satul vecin, Cătălina sau Lili, cum o alinta mama, citea despre isprăvile haiducilor care „*vînau butca boierească trasă de sirepi, dezarnau arnăuții cu pistoalele la obînc și şușanele lungi pe umăr*”⁴.

Nu se oprește la finalizarea claselor primare; obține o bursă în București la un gimnaziu-pension de lângă Cișmigiu, ulterior continuându-și studiile la o școală de infirmiere⁵.

Eforturile părinților pentru susținerea dorinței de învățătură a tinerei copile sunt mari: tatăl vinde bruma de grâne și boii pentru a-i cumpăra „ciuboșele”. Aducându-și aminte de momentul plecării fetei sale la București, mama viitoarei eroine amintează spusele Cătălinei: „*Nu mai putem s’o ducem cu sărăcia; mă duc eu unde o da Dumnezeu, ajutați-mă acum*”⁶.

³ *Ibidem*, pp. 5–6.

⁴ *Ibidem*, p. 12.

⁵ Veronica Bondar, *Sublocotenentul P.M. Ecaterina Teodoroiu*, articol publicat în *Calendarul Tradițiilor Militare* – periodic de istorie și cultură militară, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2012, p. 39.

⁶ Din articolul publicat de Pr. D. Lungulescu în *Arhivele Olteniei* an IV, nr.20, iulie-august 1925, Craiova, Editura Scrisul Românesc, p. 332.

La București, numele fetei supără „*urechile subțiri ale profesoarelor, cucoane simandicoase*”, și în catalog apare scris Ecaterina Teodoroiu în loc de Cătălina Teodoroiu.⁷ Pentru părinții Cătălinei numele Teodoroiu era „*stâlcit*”, după cum consemnează Pr. D. Lungulescu: „*Eu – zicea tatăl Ecaterinei – mă numesc Vasile Toderoiu; așa sunt trecut în rol. Tatăl meu se numea Ion Toderoiu și pe moșul meu îl chema Toader. Iar fata noastră a fost trecută în toate actele Ecaterina Toderoiu și așa se iscălea*”⁸.

Rezultatele deosebite obținute la învățătură (era mai întotdeauna prima la examene) atrag, din nou, invidia colegelor și a profesoarelor. Pentru meritele sale, bunicul Matei Dascălu i-a dăruit o vioară, cu care „*Diavolița*” fermeca în fiecare vacanță până noaptea târziu, pe tinerii și bătrânii din satul natal.

Pe când urma clasa V-a de liceu în capitală – în anul 1913, Ecaterina Teodoroiu se înscrie în asociația cercetașilor români Cohorta „*Pastorul Bucur*”, condusă de Arethia Piteșteanu, unde se remarcă prin activitatea intensă – mai întâi ca simplu membru, apoi în fruntea unei grupe de elevi cercetași⁹.

Ulterior, a activat ca cercetașă și în cohorta „*Domnul Tudor*” de la Târgu-Jiu, unde s-a evidențiat din nou prin activitatea rodnică desfășurată.

După anii petrecuți în capitală, la 22 de ani, în vara anului 1916, Cătălina se întoarce acasă, unde se remarcă prin vocea-i blândă, prin surâsul sincer, prin curaj, inițiativă și stăpânire de sine, dar mai ales prin cultura aleasă, „*cum puține fete din Gorj au avut*”¹⁰.

De la uniforma de infirmieră din spital la uniforma de soldat pe câmpul de luptă

În august 1916 la decretarea mobilizării, tânăra cercetașă Cătălina răspunzând ordinului de zi al comandantului Marii Legiuni a Cercetașilor, a îmbrăcat uniformă albă de infirmieră pentru a ajuta la îngrijirea răniților care soseau neconținut la spitalul din Târgu-Jiu. Activitatea sa neobosită a fost astfel descrisă: „*Neobosită, ea lucrează de dimineața până seara, cu o abnegație demnă de laudă: pansează răni, veghează la căpătâiul suferinzilor,*

⁷ Nicolae Tăutu, *op. cit.*, p. 13.

⁸ Din articolul publicat de Pr. D. Lungulescu în *Arhivele Olteniei* an IV, nr.20, iulie-august 1925, Craiova, Editura Scrisul Românesc, p. 332.

⁹ Elsa Grozea, *Sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu*, Editura Militară, București, 1967, p. 16.

¹⁰ Ion Mocioi, *Ecaterina Teodoroiu*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1981, p. 31.

*alină dureri cu vorbe calde, izvorâte din inima-i generoasă*¹¹. Cu toate acestea, tinerei fete i se părea că face prea puțin pentru țara sa și se hotărâște să însoțească ambulanțele spre linia frontului, în defilelul Jiului, și să participe cot la cot cu ceilalți sanitari la evacuarea răniților de pe câmpul de luptă.

Moartea fratelui Nicolae, cu care s-a înțeles cel mai bine dintre frați, el însuși sergent instructor în Regimentul 18 Gorj, care a fost lovit de un obuz în data de 30 octombrie 1916¹², o determină pe tânăra Ecaterina Teodoroiu să ceară insistent înrolarea oficială în rândurile soldaților Regimentul 18 Gorj, pentru a lupta în locul fratelui și pentru a-l răzbuna¹³.

Conștientă de faptul că „*războiul nu e o joacă, ci o conștiință a jertfei, o jertfă conștientă*”¹⁴, impulsionată și de prezența pe front a iubitului său Gheorghe Pănoiu, Ecaterina, cu fermitatea care o caracteriza, a cerut insistent să fie înrolată în rândurile luptătorilor Regimentului 18 Gorj. Rezistența fizică, dârzenia, spiritul de sacrificiu sunt câteva dintre calitățile de care tânărul soldat, încadrat oficial la plutonul unu, grupa a doua din compania a 8-a, Batalionul 2 din Regimentului 18 Gorj, a dat dovadă. Aceste calități au fost repede remarcate de locotenentul Gheorghe Gheorghiuoiu – comandantul de companie, care, într-un memoriu personal, precizează următoarele: „*Ecaterina Teodoroiu a stat în avanposturi toată noaptea fără a voi schimbarea, spunând că soldații sînt oboșiți*”¹⁵.

Pe 4 noiembrie 1916, Ecaterina Teodoroiu și alți câțiva ostași români sunt luați prizonieri într-un moment de învălmășeală, dar, profitând de un moment de neatenție al escortei germane, inimoasa gorjancă împușcă santinela și reușește să scape împreună cu ceilalți ostași români luați prizonieri și să ajungă la companie. A fost rănită la picior în momentul retragerii; dar pentru tânăra eroină rana nu a constituit un impediment în îndeplinirea datoriei.

Au urmat luptele crâncene din preajma gării Filiași, unde, pe 6 noiembrie 1926, Ecaterina Teodoroiu a fost rănită la ambele picioare și la omoplatul stâng de un obuz de 305 mm care s-a spart lângă ea¹⁶. A fost trimisă la spitalul din Craiova, apoi la cel din București, dar din

¹¹ Elsa Grozea, *op.cit.*, p. 17.

¹² *Ibidem*, pp. 21–22.

¹³ „*La revedere, frate, te-oi răzbuna eu!*” în Arhiva MFA-M.St.M., Dosar nr.457/699, fila 15, apud. Elsa Grozea, *op.cit.*, p. 22.

¹⁴ Ion Mocioi, *op.cit.*, p. 36.

¹⁵ Elsa Grozea, *op.cit.*, p. 24.

¹⁶ Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”, București, *Colecția inventar 46074*, p. 843.

cauza evacuării spitalelor bucureștene, a fost trimisă la Spitalul Liceului Național nr.266 din Iași. În perioada petrecută în spitalul ieșean l-a întâlnit pe tânărul ofițer Gheorghe Mănoiu. Între cei doi s-a creat „o legătură prietenească”. Refăcută, își reia activitatea de infirmieră, încurajând și alinând totodată durerile celor suferinzi.

În iarna anului 1916, Regina Maria a acordat fetei din Vădeni gradul de sublocotenent onorific (foto 1), pentru a-i conferi autoritate în fața trupei. Lunar primea de la M.S. Regina suma de 400 lei, din care cheltuia foarte puțin pentru ea, cu restul ajutând soldații îmbunătățindu-le traiul cu ce se putea cumpăra în acele vremuri¹⁷.

În anul următor (1917), Ecaterina Teodoroiu a fost încadrată la compania 7, din Regimentul 43/59 Lupeni din Divizia XI Infanterie, unde s-a dovedit foarte activă și utilă: „*Harnică, izvor nesecat de energie, Eroina de la Jiu se ocupa îndeaproape de o serie de măsuri gospodărești cam date uitării de cei în drept să le îndeplinească; adesea se dovedește a fi deosebit de severă, chiar drastică și neiertătoare cu cei dedați lenei sau căzuți în mrejele rutinei*”¹⁸.

Foto nr. 1: Ecaterina Teodoroiu¹⁹

¹⁷ Conform ziarului *Observatorul Militar* din 20 august 2013, articolul *Personalitatea lunii august – Ecaterina Teodoroiu*, disponibil online pe <https://ro-ro.facebook.com/OBSERVATORULMILITAR/posts/593223204053714>, accesat la data de 21 septembrie 2014.

¹⁸ Elsa Grozea, *op.cit.*, p. 35.

¹⁹ Din Colecția de Fotografii a Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”, București.

Dar, activitatea sa a fost umbrită și de obstacole: „A avut de luptat, în repetate rânduri, cu inerția și comoditatea acelor gradați care-și făceau datoria „după tipic”, a avut de înfruntat greutăți în aprovizionarea cu medicamente necesare îngrijirii bolnavilor. A bătut chiar pe la ușile unor foruri mai înalte și nu s-a lăsat până ce n-a dobândit cele trebuitoare oamenilor”²⁰. Nu a speriat-o, însă, nici denunțul anonim de la Marele Cartier General, potrivit căruia o femeie nu ar avea ce căuta în cantonamentul Regimentul 43/59. Raportul încheiat în urma anchetei ordonate a subliniat neadevărul denunțului și a evidențiat caracterul moral și exemplar al Ecaterinei Teodoroiu.

La începutul lunii februarie 1917, sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu a fost prezentată elevilor de la Școala Militară din Iași de către căpitanul Liviu Teiușanu, cel care într-un raport înaintat principelui Nicolae, o numea „Jeana D’Arc a noastră”²¹.

Peste ani, în 1922, întâlnirea cu „Domnișoara care a luptat la Jiu” a fost redată cu nostalgie într-un articol de locotenentul Popescu Constantin, pe atunci elev al Școlii Militare din Iași: „.....Se face liniște...Ne-am așezat în cerc. Dânsa trecu prin fața fiecăruia. Privirile toate se ațintesc asupra-i care impresionează adânc, pășește șovăind, întreținându-se cu fecare din noi. Caută cu ochii săi negri să ne cuprinză și să ne citească în suflete spre a întrevădea ce simțim. Deși tânără, totuși se vede că avea suflet mare; privește drept înainte și pare a spune: „Deși sunt femeie, dar am luptat și mi-am vărsat sângele pentru apărarea Patriei. Sângele meu care a curs să vă fie un imbold în viitor. (...) Întipăririle ce mi-a făcut-o această femeie-ostaș, în mijlocul nostru, mă făcu să uit de varză cu carne, de rația de pâine mare, și de toate ... Eram destul de schimbat sufletește și-mi aduceam aminte de Jeana d’Arc a Francezilor. Mă simțeam fericit că istoria se repetă și că României îi fu dat să aibă și ea un al doilea caz din istoria popoarelor. Eram amețit. O femeie, o fată, și-a uitat de sex și de atâtea convenții de familie, de societate, și-a intrat să lupte în rândurile armatei noastre la cot cu soldații, când atâția ticăloși – bărbați – unii care au strigat războiu, n’au știut cum să și puie pielea mai bine la adăpost. (...) Am văzut-o apoi cum a plecat, și ne-a salutat zâmbind ca și cum ne-ar fi zis ultimul rămas bun, iar noi, gânditori am plecat spre masă. Și ca nici odată, am mâncat mai tăcuți, mai copleșiți de gânduri și de simțuri. Par’că trecuse prin noi același fir electric și eram înțeleși de cele ce suntem și ce trebuia să facem. Nici nu știu cum am mâncat. ....”²².

²⁰ Elsa Grozea, *op.cit.*, p. 36.

²¹ Veronica Bondar, *op.cit.*, p. 41.

²² Locotenentul Popescu Constantin, *Amintiri din Războiu – Ecaterina Teodoroiu la Școala*

Pentru faptele sale vitejești săvârșite pe front i-a fost conferită, prin Înaltul Decret nr.191 din 10 martie 1917, medalia de război „Virtutea Militară”, clasa a II-a; festivitatea de conferire a avut loc pe 19 martie 1917, Ecaterina primind decorația din partea regelui Ferdinand I. Tot în primăvara anului 1917 i-a fost conferită și „Virtutea Cercetășească în aur de război”, de către Comandantul Marii Legiuni a cercetașilor Români.

Pentru a fi bine pregătită împotriva dușmanului, Ecaterina Teodoroiu a participat și la cursurile organizate în vederea perfecționării pregătirii de luptă a ofițerilor. Știa să mănuiască foarte bine mitraliera, pușca-mitralieră și carabina și arunca cu mare precizie grenada de mână.

La 4 august 1917 a executat marșul cu Regimentul 43/59, având asupra sa întreg echipamentul, ranița, cartușe și hrana; la 20 august 1917 a ajuns cu unitatea sa pe front la Mărășești, luptând în fruntea unui pluton. În contraatacul din noaptea de 22/23 august 1917, eroina de la Jiu a fost lovită de o mitralieră ce trăgea de pe cota 407²³. Sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu cade vitejește, îmbărbătându-și camarazii: „*Înainte! După mine, băieți! Nu va lăsați! Sînteți cu mine, înainte! Înainte!*”²⁴.

Durerea soldaților camarazi a fost mare; îngenunchiați lângă trupul neînsuflețit al eroinei ascultau ordinul de zi citit de colonelul Constantin Pomponiu, în care se menționa că două gloanțe de mitralieră au lovit inima generoasă a Ecaterinei Teodoroiu, cea care „*a fost la înălțimea celor mai viteji apărători ai țării sale, pe care i-a întrecut prin purtarea cu care își înfrângea slăbiciunea femeiască, știind să dovedească vigoare, bărbăție de trup și suflet și calitățile întregi ale unui ostaș îndrăzneț, neobosit și plin de entuziasmul de a se face folositor cu orice preț*”²⁵. Ofițeri și soldați o plîngeau pe dudușca sublocotenent, pe fata inimoasă din Gorj; o plîngea și natura pe tână eroină: „*Plîngeau și castanii toamnei timpurii. Plîngeau cu frunze de aur. De aur nesfârșit...*”²⁶.

A fost înmormântată pe Valea Zăbrăuciorului, lângă casa pădurarului, unde pământul era mai cald și mai moale. Imaginea din ziua înmormântării a fost impresionantă: ploaia se amesteca cu lacrimile soldaților; de

---

Militară din Iași, articol publicat în Cultul Eroilor, revistă lunară, an III, nr.1, aprilie 1922, p. 3 (Revista se află în biblioteca Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”, București).

²³ Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”, București, *Colecția inventar 46074*, p. 844.

²⁴ Nicolae Tăutu, *op.cit.*, p. 102.

²⁵ *Ibidem*, p. 104.

²⁶ *Ibidem*, p. 105.

unde se auzea cântecul soldaților dedicat Cătălinei: „*Cătălina Toderoi, Care luptă pentru noi, Să ne scape de nevoi, Și de-al nemților puhoi*”²⁷.

Trupul neînsuflit al Eroinei de la Jiu a fost dezgropat la 4 iunie 1921 pentru a se întoarce la Târgu-Jiu. Vagonul național cu osemintele eroinei, acoperit de flori și îmbrăcat în verdeață și în tricolor a fost primit cu multă însuflețire de oficialități și oameni de rând prin gările pe unde a trecut (Focșani, Buzău, Ploiești, București etc.). În ziua de 9 iunie 1921, coșciugul a fost depus în cavoul din fața primăriei din Târgu Jiu, ca semn de prețuire pentru curajul și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă (foto 2). La ceremonia de reînhumare au participat o mulțime de oameni, printre care și poetul Octavian Goga, care a însoțit cortegiul funerar de la gară până la primărie.

Foto nr. 2: Coșciugul cu osemintele Eroinei de la Jiu²⁸

Momentele reîntoarcerii trupului neînsuflit al Ecaterinei Teodoroiu pe plaiurile natale au fost evocate cu emoție în articolul „Întâmpinarea eroinei în Capitala Țării”²⁹. Pe unde a trecut, „...această podoabă de flori albe ca și nevinovăția sufletului pe care îl avea ...această copilă nemuritoare” a fost

²⁷ *Ibidem*, p. 109.

²⁸ Din Colecția de Fotografii a Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”, București.

²⁹ Publicat în Revista Cultul Eroilor Noștri, an II, nr.2 din februarie 1921, pp. 49–52. (Revista se află în biblioteca Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”, București).

întâmpinată „cu veselie alaielor domnești ce-și așteptau cu cântece și cu podoabe, cu bucurie și cu flori domnițele ce se întorceau biruitoare din grele încercări”. Articolul se încheie cu următoarele cuvinte emoționante: „Te preamărim cu toții eroină a neamului, și nu ne îndoim că de acolo de unde ești, din rândul marilor străbuni și din slava țării, când haos plumburiu și sângerat va acoperi din nou cerul Țării Tale, mâna divinității va lua numele tău nepieritor și ca pe un nou semn din vedenia împăratului creștin, îl va brăzda cu litere de foc pe cerul Țării, ca să ne fie crez al biruștelor viitoare și răsărit al altui viitor de glorie”.

Orașul Târgu-Jiu, capitala eroică a Gorjului, a devenit „metropola energiei și a patriotismului românesc” și primul oraș românesc decorat cu „Virtutea Militară”.

Semne de prețuire

Dorința de a păstra vie amintirea Ecaterinei Teodoroiu rămâne o permanență în sufletul românesc. Semnele de recunoștință au fost și continuă să fie numeroase.

Casa părintească din Vădeni, în care *Domnița Armatei Române* a văzut lumina zilei, a devenit casa memorială „Ecaterina Teodoroiu” și a fost deschisă spre vizitare în anul 1938, an în care a fost organizată ca muzeu de către Arethia Tătărescu. În prezent este unul din obiectivele importante ale Muzeului Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu”.

Liceul de fete din Târgu Jiu poartă, prin Decretul Regal din februarie 1937, numele eroinei; în prezent fiind preluat de Colegiul Național „Ecaterina Teodoroiu”.

Personalitatea eroinei a inspirat oamenii de artă; pictori, sculptori, muzicieni și scriitori etc. au omagiat faptele de arme ale domnișoarei sublocotenent. Nicolae Tăutu, cu piesa de teatru „Cătălina” și „Ecaterina Teodoroiu”, Petre Basiliu cu poemul dramatic în două acte „Eroina de la Jiu”, opera de stat din București cu opera muzicală „Ecaterina Teodoroiu”, mausoleul Ecaterinei Teodoroiu realizat de Milița Pătrașcu la Târgu Jiu etc. sunt doar câteva exemple ale prețuirii. Se adaugă numărul mare de cărți și articole publicate în presa locală și națională („România liberă”, „România militară”, „Revista Jiului”, „Arhivele Olteniei”, „Gazeta Gorjului” etc.), precum și filmele inspirate de faptele sale eroice (în anul 1978 a fost realizat filmul artistic „Ecaterina Teodoroiu”).

În multe orașe ale țării (Adjud, Arad, Bacău, Baia Mare, Bistrița, Brăila, București, Buzău, Călărași, Câmpina, Cluj Napoca, Craiova, Constanța,

Dej, Focșani, Oradea, Ploiești, Rădăuți, Roman, Sibiu, Sighișoara, Slatina, Târgu Frumos, Târgu Jiu, Tecuci, Techirghiol, Timișoara, Vaslui) sunt străzi sau alei care îi poartă numele. De asemenea, în filatelie și medalistică, Ecaterina Teodoroiu este prezentă prin emisiunea filatelică lansată în anul 1992, cu prilejul comemorării a 75 de ani de la trecerea sa în eternitate.

Semenele de prețuire sunt prezente și pe plan internațional. În anul 2006, eroina de la Jiu a fost inclusă în volumul enciclopedic „Women and war – a historical encyclopedia from antiquity to the present”³⁰, iar în anul 2014, Kathryn J. Atwood o prezintă pe eroina de la Jiu în volumul „Women Heores of Worl War I – 16 remarkable resisters, soldiers, spies, and medics” pe lista celor 16 femei care s-au remarcat în Primul Război Mondial prin activitate, devotament și spirit de sacrificiu, și acordă un spațiu însemnat prezentării faptelor sale³¹.

Spiritul de sacrificiu, curajul, tenacitatea, devotamentul au făcut ca sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu să rămână veșnic în conștiința românilor.

S-au împlinit, astfel, vorbele vecinului Vasile Nicodim spuse tatălui eroinei noastre înainte ca nașterea fetei să fie declarată la primărie: „*Să îți fie plodul viteaz. Să aibă vîrtoșenie să doboare și munții! Să se ducă vestea despre vitejia lui...Spaimă vrăjmașilor...Putere în casă...Nădejde mâine...Și nume de faimă să aibă!*”³².

Bibliografie:

- [1] Atwood, Kathryn, J., Women Heores of Worl War I – 16 remarkable resisters, soldiers, spies, and medics, Chicago Review Press, SUA, 2014.
- [2] Grozea, Elsa, Sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu, Editura Militară, București, 1967.
- [3] Marcu, George, Ilinca, Rodica, Dicționarul personalităților feminine din România, Editura Meronia, București, 2009.
- [4] Mocioi, Ion, Ecaterina Teodoroiu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1981.
- [5] Tăutu, Nicolae, Cătălina, Editura Militară, București, 1959.

³⁰ Apărut în anul 2006 în SUA, disponibil online pe <http://books.google.ro/ecaterina%2oteodoroiu%2omilitary%2owomen&>, accesat la data de 29 septembrie 2014.

³¹ *Women Heores of Worl War I – 16 remarkable resisters, soldiers, spies, and medics*, Chicago Review Press, SUA, 2014, pp. 170–180.

³² Nicolae Tăutu, *op. cit.*, p. 5.

- [6] *** Statul Major General, Calendarul Tradițiilor Militare – periodic de istorie și cultură militară, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2012.
- [7] *** Arhivele Olteniei an IV, nr.20, Editura Scrisul Românesc, Craiova, iulie-august 1925.
- [8] *** Muzeul Militar Național, Colecția inventar 46074.
- [9] *** Colecția de Fotografii a Muzeului Militar Național.
- [10] *** Revista Cultul Eroilor Noștri, an II, nr.2, februarie 1921.
- [11] *** Revista Cultul Eroilor an III, nr.1, aprilie 1922.